

Els miners de demà tindran molta feina:

Des que començà la guerra d'Ucraïna, han anat apareixent una sèrie de notícies que qüestionen la manera que té la Unió Europea per abastir-se dels recursos minerals classificats com a crítics o estratègics. Matèries primeres minerals com el liti o el cobalt, que actualment s'importen de països com la Xina, Rússia o EEUU; i conflictes com l'actual ressalten la necessitat de disposar d'un model d'auto-abastiment o diversificació de les importacions que permeti no haver de dependre d'un sol país que pugui bloquejar la importació.

En aquesta direcció, la Comissió Europea treballa amb l'objectiu que a partir del 2030 cap país de la UE importi més del 65% de cap mineral a un únic país extern. També es vetlla per enfortir la competitivitat de la indústria, i accelerar la transició energètica, passant d'un model produït per combustibles fòssils a una energia majoritàriament generada per fonts renovables, com l'eòlica o la solar. No obstant, per a produir plaques, aerogeneradors o bateries, calen grans quantitats d'aquests minerals estratègics. I per això Brussel·les convida als països membres a reprendre les explotacions mineres i accelerar la concessió de permisos d'investigació i explotació.

En el cas d'Espanya en particular, es té coneixement d'un ampli inventari de recursos geològics sense explotar, cosa que fa pensar que fàcilment suposarà un auge de l'activitat minera que podria ser superior al que va viure el sector a la dècada dels 60 del segle passat.

Però, està el país preparat per assumir-ho? És previsible que la demanda d'enginyers de mines, pateixi un fort increment ja a curt termini. En conseqüència, si a dia d'avui ja resulta costós per a les empreses incorporar personal format en la matèria, si no creix el número de graduats aquest problema previsiblement creixerà. Cal que les institucions que formen aquests professionals sumin esforços per a incrementar el número de joves que trien aquest tipus d'estudis. Tal i com apunten des de la UE, són estudis estratègics per a la nostra societat i per tant permeten formar als estudiants en una professió de futur.

Per exemple, des del campus de la UPC Manresa, on s'imparteixen el Grau en Enginyeria de Recursos Minerals i el seu Reciclatge (GERMR), i el Màster Universitari en Enginyeria de Mines (MUEM), s'ha apostat als darrers anys per una renovació dels plans d'estudis, en una aposta forta per a la recerca, la innovació i la transferència de coneixement a la indústria.

Els estudis s'han re-organitzat en 4 grans blocs: enginyeria genèrica, enginyeria i gestió territorial i ambiental, enginyeria civil i enginyeria minera. D'aquesta manera, els estudiants del Grau i el Màster assoleixen coneixements aplicables als àmbits d'enginyeria indicats, amb una forta aposta per a la sostenibilitat, el medi ambient i l'economia circular entre altres.

També s'ha fomentat l'obertura de dobles titulacions amb altres graus i màsters del camp industrial, civil i ambiental, com el doble grau GERMR i Grau industrial d'Enginyeria química del campus universitari de la UPC de Manresa; o el doble Grau GERMR i Grau d'Enginyeria Ambiental, entre la UPC de Manresa i l'Escola de Camins de Barcelona. Quant a màsters, des de fa uns anys els estudiants poden cursar el doble màster entre el Màster d'Enginyeria de Mines (MUEM) i el Màster del Terreny entre la UPC Manresa i l'Escola de Camins de Barcelona.

En resum, es pot dir que tot apunta a què l'activitat minera incrementarà, cosa que comportarà una major necessitat de professionals i experts en recursos i matèries primeres minerals. Així mateix, el sector miner, format per les empreses i pels col·legis professionals, necessitarà personal amb formació universitària, i la UPC i el seu campus de Manresa ja estan preparats per afrontar els nous reptes i necessitats de la societat amb plenes garanties.

Lluís Sanmiquel

Cap de la Secció d'Enginyeria Minera de la UPC Manresa i
Vocal del COETGME